

такъв

на времето срещу топлината на влюбената душа, с ~~едни~~ паралелизъм и с такава художествена изтънченост, че по-късно ^{ме} (ще послужат ~~и~~ на Петрарка; а описанията на пейзажа са новост за лириката. Другата песен "Бих желал словата ми да бъдат тъй остри" е ~~целият текст~~ цялата една единствена тръпка на яростно желание, между спомена за "убийствената" жена, викът на измъчения от Любовта поет и дивия порив за мъст. Този Данте е едновременно силен и нежен, когато с следния цветист образ ни представя завладялата го мисъл и избухва в жалба:

*chi come fior di fronda,
"così de la mia mente tien la cima...
Ani angosciata e dispietata cima
che l'ardemente la mia vita scemi!"*

тъй както цъфналият на клона цвят
най-високо седи, тъй мисълта за
нея връх над всичко държи...
Ах, мъчителна и безжалостна пила,
що тихичко живота мой смаляваш! /

Той става ужасен когато, с остра наслада, си представя как улавя за ~~едни~~ русите коси подчинената жена:

*S'io avessi le belle trecce prese,
che fatte son per me sudicio e forza,
pigliandole anzi terza
con una pantera vespero e squille:
e non sarei piccato, né cortese,
anzi farei com'orso quando s'ingrassa;
e se Amor me ne offezza,
io mi vendicherei di più di mille
frigor negli occhi ond'usciron le faville
che m'infiammavano il cor, ch'io porto anco*

*guarderei pieno e fiso
per vendicar lo fuggir che mi fece;
e poi le venderei con amor rose.*
/ Ако бях уловил хубавите плитки
след пладне, вместо камшик, добра
вечерня щях да си изкарам; не щях
да бъда ни любезен, нито милостив,
дори кат мечка можех да се пошегу-
вам; а Любов ако ме подбуди, хия-
да пъти ще си отмъстя. Отблизо и
втръчено ще загледам тез очи, що
искрите излъчват от кои сърдцето
ми пречупено, възпламва. За бя-
гането нейно да си отмъстя /
а после с Любов да я смиря /

До тогава италианската лирика не бе имала такива страстни и силни изрази; в необуздаността на гнева личи поета на някои епизоди от "Ад" ^{песен за}

И в периода на изгнанието намираме една любовна ~~песен~~, чиято естетическа преценка ~~не е нужно да се знае~~ дали Данте я е писал под напора на някое искрено чувство, или като е подновил, за художествено упражняване, някой конвенционален мотив; ала сигурно е, че песента "Amor, от която трябва да се оплача" ни сочи едно установено изкуство, напълно изразително, без изкуствени придиравания, мъжествено ~~умерено~~ съдържана.

Истинската любовна поезия на Данте завършва с тези стихове, защото от тогава нататък цялата му душа ще бъде погълната в съчиняването на свещената поема и в размишления върху високи идеали из науката и живота. За него / както видяхме / и науката е предмет на любов; затова и първоначалната му доктринерна лирика ни се представя под алегорията на пламенен копнеж, на блажени мечти по красотите на небесната жена: философията. Това започна наскоро подир смъртта на Беатриче с песента "Vita, Vie, които ~~схващате~~ и ~~жизните~~ ~~третото лице~~ за която сам поетът ни дава разяснение в "Пир", разкривайки жаждата си към знанието. Една серия стихове от ония години продължава алегорията така, че понякога не е много лесно да се различи кога похвалите на поета се отнасят за дей-